

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 10.5.2023
COM(2023) 236 final

2023/0139 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Konvenciji o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika glede sprememb sklepa o razmejitvi in priporočila o upravljanju morskega zavarovanega območja Severnoatlantskega toka in morskega bazena Evlanov (morsko zavarovano območje NACES)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa v komisiji za varstvo morskega okolja severovzhodnega Atlantika v zvezi s predvidenim sprejetjem sklepa o spremembi Sklepa 2021/01 o vzpostavitvi morskega zavarovanega območja Severnoatlantskega toka in morskega bazena Evlanov (v nadaljnjem besedilu: morsko zavarovano območje NACES), da bi se razširil njegov obseg ohranjanja, in priporočila o spremembi Priporočila 2021/01 o upravljanju morskega zavarovanega območja NACES v okviru Konvencije o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika (v nadaljnjem besedilu: Konvencija OSPAR).

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Konvencija OSPAR

Cilj Konvencije OSPAR je varstvo morskega območja severovzhodnega Atlantika pred škodljivimi učinki človekovih dejavnosti, da se zaščiti zdravje ljudi in ohranijo morski ekosistemi ter, kadar je to mogoče, obnovijo morska območja, ki so bila resno prizadeta. Podpisalo jo je 16 pogodbenic: Belgija, Danska, EU¹, Finska, Francija, Nemčija, Islandija, Irska, Nizozemska, Norveška, Portugalska, Španija, Švedska, Združeno kraljestvo, Luksemburg in Švica. Konvencija je bila na voljo za podpis na ministrskem srečanju komisij iz Osla in Pariza 22. septembra 1992 v Parizu, veljati pa je začela 25. marca 1998.

2.2. Komisija OSPAR

Komisijo OSPAR (ustanovljeno v skladu s členom 10 Konvencije) sestavljajo predstavniki vsake pogodbenice, sestaja pa se v rednih časovnih presledkih in kadar koli zaradi posebnih okoliščin. Njene naloge vključujejo nadzor izvajanja Konvencije in pregled stanja morskega območja, učinkovitost sprejetih ukrepov, prednostnih nalog in potrebe po morebitnih dodatnih ali drugačnih ukrepih.

V skladu s členom 20 Konvencije ima vsaka pogodbenica en glas v komisiji. EU je upravičena do števila glasov, ki je enako številu njenih držav članic, ki so pogodbenice Konvencije. EU ne uveljavlja svoje glasovalne pravice, ko jo uveljavljajo njene države članice, in obratno.

Komisija v skladu s členom 15(3) Konvencije sprejme spremembe Konvencije s soglasjem pogodbenic.

2.3. Predvidena akta komisije OSPAR

Komisija OSPAR je 1. oktobra 2021 med ministrskim delom svojega 24. letnega zasedanja sprejela Sklep OSPAR 2021/01 o vzpostavitvi morskega zavarovanega območja Severnoatlantskega toka in morskega bazena Evlanov ter Priporočilo 2021/01 o njegovem upravljanju. Hkrati je bilo odločeno, da bi bilo treba v prihodnosti pregledati in razširiti obseg ohranjanja morskega zavarovanega območja. Iz postopka pregleda, ki se je v OSPAR začel leta 2022, izhaja predlog za razširitev obsega ohranjanja morskega zavarovanega območja, da bi se njegovo varstvo okrepilo z vključitvijo dodatnih vrst in habitatov ter morskega dna in njegovega podtalja.

¹ Sklep Sveta 98/249/ES z dne 7. oktobra 1997 o sklenitvi Konvencije o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika (UL L 104, 3.4.1998, str. 1).

Sklep o spremembi Sklepa 2021/01 (v nadaljnjem besedilu: predvideni sklep) in priporočilo o spremembi Priporočila 2021/01 (v nadaljnjem besedilu: predvideno priporočilo) sta v OSPAR v zaključni fazi (v nadaljnjem besedilu skupaj: predvidena akta).

Edina bistvena sprememba v predvidenih aktih je razširitev obsega in ciljev ohranjanja morskih zavarovanih območij, ki presegajo varstvo morskih ptic in ekosistemov voda z morskega dna (ki so že zajeti v obstoječem sklepu in priporočilu OSPAR). Namen te razširitve je ohraniti in po potrebi obnoviti tako populacije morskih ptic kot tudi morsko biotsko raznovrstnost in celovitost različnih ekosistemov ter njihove funkcije in procese znotraj morskih zavarovanih območij.

Sklep razširja obseg ohranjanja obstoječega morskega zavarovanega območja NACES in navaja geografske koordinate (zemljepisna širina/dolžina) njegovih meja. Namen priporočila o spremembi Priporočila 2021/01 o upravljanju morskega zavarovanega območja NACES je usmerjati pogodbenice OSPAR pri sprejemanju ukrepov za ohranjanje in po potrebi obnovo populacije morskih ptic, morske biotske raznovrstnosti in celovitosti različnih ekosistemov ter njihovih funkcij in procesov znotraj morskih zavarovanih območij, v skladu s splošnimi in posebnimi cilji ohranjanja iz Priloge k temu priporočilu.

Podporne znanstvene analize so predstavljene v celovitem dokumentu, objavljenem na spletni strani OSPAR². Morsko zavarovano območje NACES je največje morsko zavarovano območje v mreži OSPAR in zajema skoraj 600 000 km² (območje velikosti Francije). To je osmo skupaj določeno morsko zavarovano območje zunaj nacionalne jurisdikcije na morskem območju OSPAR.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Potreba po varstvu morske biotske raznovrstnosti in ekosistemov, tudi na morskih območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, je bila večkrat potrjena. Svet v sklepih o strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030, sprejetih oktobra 2020, pozdravlja cilj zavarovanja najmanj 30 % morij EU, od katerih je tretjina strogo zavarovana. V sklepih je tudi poudarjeno, da je to cilj, ki ga morajo države članice doseči skupaj, in se priznava, da je nujno treba okrepiti prizadevanja za učinkovito upravljanje vseh zavarovanih območij, opredeliti jasne ohranitvene cilje in ukrepe ter jih ustrezno spremljati in zaostri. Poleg tega je v sklepih poudarjeno, da si je treba prizadevati za sinergije in vzajemne koristi z večstranskimi okoljskimi sporazumi, povezanimi z biotsko raznovrstnostjo, kot je OSPAR, ter vključiti vidike in cilje v zvezi z biotsko raznovrstnostjo v ustrezne mednarodne in regionalne procese. V zvezi s tem potrjujejo, da EU podpira sklenitev ambicioznega pravno zavezujočega mednarodnega sporazuma o morski biotski raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije v okviru Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS) v letu 2021.

Decembra 2022 je bil na 15. konferenci pogodbenic Konvencije o biotski raznovrstnosti sprejet Kunminško-montrealski svetovni okvir za biotsko raznovrstnost, vključno s ciljem 3 „zagotoviti in omogočiti, da se do leta 2030 vsaj 30 % kopenskih/celinskih voda ter obalnih in morskih območij, zlasti območij, ki so posebej pomembna za biotsko raznovrstnost ter funkcije in storitve ekosistemov, učinkovito ohranja in upravlja prek ekološko reprezentativnih, dobro povezanih in pravično upravljanih sistemov zavarovanih območij ter drugih učinkovitih ohranitvenih ukrepov za posamezno območje [...]“. EU in vse njene države članice so pogodbenice Konvencije o biotski raznovrstnosti.

² Najnovejša različica:

[01_naces_rev_nomination_proforma_20221201_version_for_consultation.pdf \(ospar.org\)](https://ospar.org/01_naces_rev_nomination_proforma_20221201_version_for_consultation.pdf)

Glede na zasedanje komisije OSPAR, ki bo potekalo od 26. in 30. junija 2023, je treba določiti stališče Unije, saj je predvideni sklep pravno zavezujoče besedilo. Tudi če predvideno priporočilo ne bi bilo pravno zavezujoče, se predlaga, da stališče Unije zajema oba predvidena akta, saj sta tesno povezana in je predvideno, da se sprejmeta skupaj. Ker bosta predvidena akta olajšala izpolnitev mednarodnih zavez in ambicij EU ter izboljšala varstvo okolja, se predlaga, da Unija podpre sprejetje predvidenega sklepa in predvidenega priporočila.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) določa, da „Svet na predlog Komisije ali visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko sprejme sklep o [...] določitvi stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma.“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ.

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Komisija OSPAR je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer s Konvencijo OSPAR.

Sklep, ki naj bi ga sprejela komisija OSPAR, je akt s pravnim učinkom, saj so vsi sklepi OSPAR pravno zavezujoči za pogodbenice v skladu s Konvencijo OSPAR (člen 13(2)). Čeprav priporočila niso pravno zavezujoča, je v tem primeru priporočilo OSPAR o upravljanju morskega zavarovanega območja NACES tesno povezano s sklepom OSPAR o razmejitvi, zato je primerno, da se ju zajame v istem sklepu o določitvi stališča Unije.

Predvidena akta ne dopolnjujeta ali spreminjata institucionalnega okvira Konvencije OSPAR.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta zadevata varstvo okolja.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 192(1) PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 192(1) PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Konvenciji o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika glede sprememb sklepa o razmejitvi in priporočila o upravljanju morskega zavarovanega območja Severnoatlantskega toka in morskega bazena Evlanov (morsko zavarovano območje NACES)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 192(1) v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Konvencija o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika³ (v nadaljnjem besedilu: Konvencija), katere pogodbenica je Unija, je začela veljati 25. marca 1998.
- (2) V skladu s členom 10(3) Konvencije lahko komisija, ustanovljena s členom 10(1) Konvencije (v nadaljnjem besedilu: komisija OSPAR), sprejme sklepe in priporočila v skladu s členom 13 Konvencije.
- (3) Komisija OSPAR je 1. oktobra 2021 med ministrskim delom svojega 24. letnega zasedanja sprejela Sklep OSPAR 2021/01 o vzpostavitvi morskega zavarovanega območja Severnoatlantskega toka in morskega bazena Evlanov ter Priporočilo 2021/01 o njegovem upravljanju⁴. Hkrati je bilo odločeno, da bo treba pregledati obseg ohranjanja morskega zavarovanega območja, da bi ga razširili.
- (4) Pregled je bil izveden in je bil podlaga za predvideni sklep komisije OSPAR o spremembi Sklepa OSPAR 2021/01 o vzpostavitvi in za predvideno priporočilo o spremembi Priporočila OSPAR 2021/01 o upravljanju morskega zavarovanega območja Severnoatlantskega toka in morskega bazena Evlanov (v nadaljnjem besedilu: morsko zavarovano območje NACES). Komisija OSPAR naj bi ta predvideni sklep in to predvideno priporočilo sprejela na 26. rednem zasedanju, ki bo potekalo 26. junija 2023.
- (5) Predvideni sklep komisije OSPAR razširja obseg ohranjanja obstoječega morskega zavarovanega območja NACES in navaja geografske koordinate (zemljepisna širina/dolžina) njegovih meja.

³ UL L 104, 3.4.1998, str. 2.

⁴ Stališče Unije je bilo izraženo v Sklepu Sveta (EU) 2021/1796 z dne 28. septembra 2021 o stališču, ki se zastopa v imenu Evropske unije v komisiji, ustanovljeni s Konvencijo o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika glede sklepa o vzpostavitvi morskega zavarovanega območja Severnoatlantskega toka in podmorske gore Evlanova (North Atlantic Current and Evlanov Seamount - NACES) in priporočila o upravljanju morskega zavarovanega območja NACES (UL L 361, 12.10.2021, str. 46)

- (6) Namen predvidenega priporočila komisije OSPAR je usmerjati pogodbenice pri njihovih dejavnostih in sprejemanju ukrepov za doseganje revidiranih ohranitvenih ciljev, določenih v Prilogi k priporočilu, v skladu z razširjenim obsegom ohranjanja iz predvidenega sklepa.
- (7) Med obema predvidenima aktoma komisije OSPAR obstaja tesna povezava, zato je primerno, da se ju zajame v istem stališču Unije.
- (8) Primerno je, da se določi stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v komisiji OSPAR, saj bo sklep, ki ga bo komisija OSPAR sprejela, za Unijo zavezujoč –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa na 26. zasedanju komisije OSPAR, je, da se podpre sprejetje sklepa o spremembi Sklepa 2021/01 o vzpostavitvi morskega zavarovanega območja Severnoatlantskega toka in morskega bazena Evlanov, ki razširja njegov obseg ohranjanja, ter da se podpre sprejetje priporočila o spremembi Priporočila OSPAR 2021/01 o upravljanju morskega zavarovanega območja Severnoatlantskega toka in morskega bazena Evlanov, ki razširja njegove ohranitvene cilje.

Člen 2

Glede na potek 26. zasedanja komisije OSPAR se lahko predstavniki Unije – v posvetovanju z državami članicami med usklajevalnimi srečanji na samem zasedanju – sporazumejo o podrobnejši opredelitvi stališča iz člena 1 brez nadaljnega sklepa Sveta.

Člen 3

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*